

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**NACIONALNA STRATEGIJA ZA PROVEDBU ŠKOLSKE
SHEME VOĆA I POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH
PROIZVODA ZA RAZDOBLJE OD ŠKOLSKE GODINE
2023./2024. DO ŠKOLSKE GODINE 2028./2029.**

Zagreb, travanj 2023. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. PRAVNA OSNOVA	2
3. ADMINISTRATIVNA RAZINA PROVEDBE (ORGANIZACIJA PROVEDBE)	3
3.1. Područje i razdoblje provedbe	3
3.2. Dionici i njihove uloge	3
4. PRIORITETI I CILJEVI.....	5
4.1. Dosadašnje spoznaje i identificirane potrebe	5
4.2. Potrebe koje treba zadovoljiti provedbom Nacionalne strategije te rangiranje potreba prema prioritetima	6
4.3. Ciljana skupina	7
4.4. Opći i specifični ciljevi i pokazatelji uspješnosti postizanja istih	7
5. MJERE.....	8
5.1. Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda	8
5.2. Prateće obrazovne mjere	9
5.3. Promocija.....	9
5.4. Praćenje i ocjenjivanje programa.....	10
6. PRIHVATLJIVI PROIZVODI.....	10
6.1. Kriteriji za odabir proizvoda koji se distribuiraju u okviru Školske sheme	10
6.2. Prednost pri distribuciji i/ili isporuci proizvoda	12
6.3. Preporučena dnevna količina prihvatljivog proizvoda po učeniku	12
7. ODABIR I ODOBRAVANJE PODNOSITELJA ZAHTJEVA ZA POTPORU.....	12
8. ODABIR DOBAVLJAČA PRIHVATLJIVIH PROIZVODA	13
8.1. Popis općih zahtjeva za odobravanje dobavljača voća i povrća	13
8.2. Vrednovanje dobavljača voća i povrća	13
8.3. Popis općih zahtjeva za odobravanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda	15
8.4. Vrednovanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda.....	15
8.5. Završni odabir dobavljača	17
9. UGOVORNI ODNOSI	18
9.1. Ugovor između osnivača odgojno-obrazovnih ustanova i odgojno-obrazovnih ustanova	18
9.2. Ugovor o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima	18
10. UTVRĐIVANJE NAJVIŠE PRIHVATLJIVE CIJENE PRIHVATLJIVIH PROIZVODA	18
11. VIŠA SILA.....	18
12. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA	19
12.1. Proračun za provedbu Nacionalne strategije	19
12.2. Predujam.....	21

1. UVOD

Potreba promoviranja zdravog načina života i s njim povezane pravilne prehrane, osobito djece i mladih ljudi, predstavlja značajnu komponentu javnozdravstvenih politika Europske unije. Sa svrhom učinkovitijeg ostvarivanja specifičnih ciljeva povezanih sa zdravim načinom života, u okviru zajedničke poljoprivredne politike Europske unije stvoren je jedinstveni pravni i financijski okvir kojim se aktivno podupire promicanje uravnotežene prehrane i zdravih prehrambenih navika djece u odgojno-obrazovnim ustanovama. Taj okvir predstavlja poseban program potpore Europske unije za opskrbu voćem i povrćem te mlijekom i mliječnim proizvodima u obrazovnim ustanovama (Shema školskog voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda) (dalje u tekstu: Školska shema). Program je namijenjen poboljšanju distribucije poljoprivrednih proizvoda i poboljšanju prehrambenih navika djece, a usmjeren je na djecu koja pohađaju vrtiće, predškolske ili osnovnoškolske odnosno srednjoškolske obrazovne ustanove u državama članicama Europske unije. Kao uvjet za sudjelovanje u Školskoj shemi svaka država članica prije početka, a zatim svakih šest godina, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, izrađuje vlastitu nacionalnu/e strategiju/strategije za njegovu provedbu.

Republika Hrvatska je i prije prvog programskog razdoblja provedbe (2017. - 2023.) prepoznala značaj Školske sheme pa su se prije objedinjavanja u jedinstvenu cjelinu, Shema školskog voća i povrća te Shema školskog mlijeka, provodile odvojeno. Provedba Sheme školskog voća i povrća provodi se od školske godine 2013./2014., dok se Shema školskog mlijeka počela provoditi od školske godine 2015./2016. U proteklom petogodišnjem razdoblju, svake školske godine u Školskoj shemi sudjeluje više od 50% učenika iz ciljne skupine (učenici osnovnih škola u obje Sheme i učenici srednjih škola u Shemi školskog voća i povrća).

Školska shema predstavlja dobrovoljni, dodatni program, koji uz cjelogodišnji školski program prehrane učenika i sudjelovanje učenika u njezinim drugim mjerama, pozitivno utječe na poboljšanje prehrambenih navika djece školske dobi te razvija povezanost i pozitivan odnos djeteta prema prirodi i okolišu, kao i zajednici u kojoj živi i djeluje.

2. PRAVNA OSNOVA

Nacionalna strategija za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2023./2024. do školske godine 2028./2029. (dalje u tekstu: Nacionalna strategija) u Republici Hrvatskoj donosi se na temelju članka 47. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 42/20, 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21 i 152/22).

Nacionalna strategija provodi se u skladu sa sljedećima aktima Europske unije:

- Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.) kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom (EU) 2021/2117 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije (SL L 435, 6.12.2021) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 1308/2013);

- Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/39 od 3. studenoga 2016. o pravilima za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za opskrbu voćem i povrćem, bananama te mlijekom u obrazovnim ustanovama (SL L 5, 10.1.2017.), kako je posljednji puta izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/102 od 11. siječnja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2017/39 u pogledu zahtjeva država članica za potporu Unije (SL L 12, 13.1.2023.) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 39/2017);
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/40 od 3. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za isporuku voća i povrća, banana i mlijeka u obrazovnim ustanovama i izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 907/2014 (SI 5, 10.7.2017.), kako je posljednji puta izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/245 od 13. prosinca 2021. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2017/40 u pogledu pratećih obrazovnih mjera te odabira i odobravanja podnositelja zahtjeva za potporu (SL L 41, 22.2.2022.) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 40/2017);
- Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/106 od 11. siječnja 2023. o utvrđivanju okvirnih dodijeljenih sredstava za potporu Unije državama članicama za voće i povrće u školama i za mlijeko u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2023. do 31. srpnja 2029. (SL L 12, 13.1.2023.).

3. ADMINISTRATIVNA RAZINA PROVEDBE (ORGANIZACIJA PROVEDBE)

3.1. Područje i razdoblje provedbe

Nacionalna strategija provodi se na području cijele Republike Hrvatske u razdoblju od 1. kolovoza 2023. godine do 31. srpnja 2029. godine.

3.2. Dionici i njihove uloge

Organizacijsku shemu čine:

1. Ministarstvo poljoprivrede,
2. Ministarstvo zdravstva,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
4. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju,
5. Državni inspektorat,
6. Osnivači odgojno-obrazovnih ustanova,
7. odgojno-obrazovne ustanove,
8. Dobavljači prihvatljivih proizvoda.

1. Ministarstvo poljoprivrede:

- a) odabire i odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Promocija;
- b) odabire i odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Prateće obrazovne mjere;
- c) odabire i odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Praćenje i ocjenjivanje.

2. Ministarstvo zdravstva:

- a) surađuje s Ministarstvom poljoprivrede pri odabiru podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Praćenje i ocjenjivanje, praćenju izvršenja provedbe aktivnosti i ocjeni Godišnjeg izvješća o provedbi Školske sheme;
- b) izrađuje petogodišnje izvješće o provedbi Školske sheme.

3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja:

- a) vodi, ažurira i dostavlja Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju Popis škola s brojem učenika po svakoj školi, upisanih u tekuću školsku godinu i evidentiranih u e-Matici, radi određivanja iznosa prava na potporu i iznosa predujma po osnivaču odgojno-obrazovne ustanove;
- b) na zahtjev dionika iz točaka 1. do 5. dostavlja i druge podatke za potrebe provedbe i analize uspješnosti provedbe Nacionalne strategije.

4. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja):

- a) odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- b) objavljuje Popis odobrenih odgojno-obrazovnih ustanova koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- c) odobrava i vrednuje dobavljače radi sudjelovanja u mjeri Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- d) objavljuje Popis odobrenih i vrednovanih dobavljača koji u okviru mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda mogu isporučivati voće i povrće te mlijeko i mliječne proizvode odgojno-obrazovnim ustanovama koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- e) obavlja administrativnu kontrolu svih podnositelja Zahtjeva za potporu u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i kontrolu na terenu podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i podnositelja Zahtjeva za potporu za mjeru Prateće obrazovne mjere u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- f) izračunava i objavljuje najviše prihvatljive cijene proizvoda koji se isporučuju odgojno-obrazovnim ustanovama koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u okviru mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- g) koordinira provedbu mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- h) javno objavljuje sve dokumente značajne za provedbu Školske sheme;
- i) isplaćuje potporu.

5. Državni inspektorat:

- obavlja inspeksijski nadzor i kontrolu usklađenosti dobavljača voća i povrća s tržišnim standardima te inspeksijski nadzor dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda u skladu sa Zakonom o poljoprivredi i zahtjevom Ministarstva poljoprivrede i/ili Agencije za plaćanja.

6. Osnivači odgojno-obrazovnih ustanova:

- surađuju s odgojno-obrazovnim ustanovama i drugim dionicima Školske sheme sa svrhom prijavljivanja za sudjelovanje, osiguravanja kontinuiteta i unaprjeđenja provedbe.

7. odgojno-obrazovne ustanove:

- osiguravaju provedbu Školske sheme i sudjeluju u provedbi mjera.

8. Dobavljači prihvatljivih proizvoda:

- sudjeluju u provedbi Školske sheme na način da osiguravaju kontinuitet provedbe mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda kroz uvjete količine, kvalitete, načina i učestalosti dostave proizvoda propisane Nacionalnom strategijom, podzakonskim aktom kojim se propisuje njezina detaljnija provedba te Ugovorom o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima.

4. PRIORITETI I CILJEVI

4.1. Dosadašnje spoznaje i identificirane potrebe

Debljina predstavlja vrlo važan promjenjiv zdravstveni rizik za razvoj kroničnih nezaraznih bolesti (dalje u tekstu: KNB) od kojih danas u Republici Hrvatskoj obolijeva i umire više od 90% ljudi. Prema Europskoj strategiji za prevenciju i kontrolu kroničnih nezaraznih bolesti prepoznato je sedam rizika za razvoj danas vodećih KNB (bolesti srca i krvnih žila, zloćudne novotvorine, kronična opstruktivna bolest pluća, mentalni poremećaji i šećerna bolest tipa 2). Četiri od ovih sedam rizika, nepravilna prehrana, tjelesna neaktivnost ili nedostatna tjelesna aktivnost, prekomjerna konzumacija alkohola i pušenje čine bihevioralne rizike i na njih se može djelovati promjenom ponašanja, dok su preostala tri rizična čimbenika biomedicinskog karaktera, a uključuju povišeni krvni tlak, dislipidemiju, prekomjernu tjelesnu masu i debljinu. Od svih prepoznatih rizika, samo prekomjerna tjelesna masa i debljina predstavljaju značajan rizik za razvoj svih pet vodećih KNB.

Rezultati istraživanja Europske inicijative praćenja debljine u djece, Hrvatska 2018./2019. (dalje u tekstu: CroCOSI) govore kako boravak učenika u školskim okruženjima u kojima provode velik dio svog vremena značajno utječe na stvaranje zdravih navika i usvajanje zdravih stilova života.

Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije čovjek bi, radi optimalnog unosa vlakana i prevencije obolijevanja od KNB, svakodnevno trebao konzumirati pet porcija voća i povrća. Usprkos ovoj preporuci samo 20,5% djece svakodnevno konzumira povrće, njih 36,9% povrće konzumira četiri do šest dana u tjednu, dok ih je 42,5% jelo povrće tri dana u tjednu ili rjeđe. Sa stajališta konzumiranja voća, 33,7% djece je svakodnevno konzumiralo svježe voće, njih 32,6% četiri do šest dana u tjednu, 33,7% tri dana u tjednu ili rjeđe, dok 20,7% svakodnevno pije zaslađene sokove koji su najčešći izvor dodatnih šećera u djece.

Rezultati istraživanja CroCOSI 2018./2019. pokazuju da 35,0% djece dobi od 8,0 do 8,9 godina u Republici Hrvatskoj ima prekomjernu tjelesnu masu i debljinu. Problem debljine veći je u dječaka nego u djevojčica te iznosi 17,8% u odnosu na 11,9%. Također, rezultati istog istraživanja ukazuju da je svaki sedmi roditelj smatrao da njegovo/njezino dijete ima prekomjernu tjelesnu masu ili debljinu, što ukazuje na to da percepcija roditelja nije u skladu sa stvarno izmjerenim statusom uhranjenosti djece dobivenim ovim istraživanjem, prema kojem svako treće dijete u Republici Hrvatskoj ima problem prekomjerne tjelesne mase ili debljine (20,2% djece ima prekomjernu tjelesnu masu, dok ih 14,8% ima debljinu).

Prema podacima Izvješća o praćenju provedbe Sheme školskog voća i povrća u školskoj godini za razdoblje od 2017.-2022. Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo 47 % učenika i učenica uključenih u Školsku shemu nekoliko puta tjedno jede voće ili povrće, a 15% rijetko ili nikada. Također, 47% njih vikendom nikada ne konzumira voće ili povrće, dok njih 12% preko vikenda nikada ne jede jednu od dviju navedenih biljnih vrsta.

Većina učenika kao najdraže voće izdvaja jabuke, jagode, banane i lubenice. Vrste voća koju većina učenika najčešće jede su jabuke, slijede ih banane, dok su kivi, ananas, grejp i dinja vrste voća koje većina učenika ne voli jesti.

Rezultati upitnika (alat za istraživanje) su pokazali da učenici najčešće jedu ono povrće koje im je ujedno i najdraže. Kao najdraže povrće učenici izdvajaju mrkvu, rajčicu, zelenu salatu i

krastavce. S druge strane, učenici najmanje vole jesti povrće iz skupine cvjetastog povrća i to brokulu i cvjetaču, te lisnatog povrća (izuzev zelene salate) i to prvenstveno kelj, špinat i blitvu.

Upitnikom o učestalosti konzumiranja mlijeka i mliječnih proizvoda među učenicima četvrtih razreda osnovne škole procjenjivao se utjecaj programa na prehrambene navike i zdravlje školske djece. Rezultati govore kako 50% učenika konzumira mlijeko ili jogurt dnevno popije jednu šalicu, 23% dvije, a 17% više od jedne šalice mlijeka.

Ispitivanje prehrambenih navika djece u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj u sklopu projekta Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi koje je proveo Hrvatski zavod za javno zdravstvo, pokazalo je da konzumacija voća u hrvatskih učenica i učenika opada s dobi i u svim je dobnim skupinama neznatno viša u učenica. Najviše voća, 45% učenika i 46% učenica, konzumira u dobi od 11 godina, dok je u dobi od 15 godina taj udio za trećinu manji, odnosno samo 25% učenika i 29% učenica voće konzumira redovito.

Prehrambene navike pogoršavaju se porastom dobi pa tako u dobi od 15 godina svega 52% učenika i samo 44% učenica doručkuje svaki radni dan.

Podaci ukazuju da je problem pravilne prehrane i zdravih prehrambenih (debljina i prekomjerna tjelesna masa) najmanji u većim gradovima gdje iznosi 32%, a raste smanjenjem razine urbanizacije te je najveći u ruralnim područjima gdje iznosi 38,9%, što ukazuje na važnost usmjeravanja intervencija prema ruralnim područjima koja su udaljena od centralnih zdravstvenih i odgojno – obrazovnih ustanova koje najčešće provode preventivne programe.

Nacionalno istraživanje prehrambenih navika dojenčadi i male djece provedeno u razdoblju od jeseni 2020. do proljeća 2021. od strane Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu za djecu od 6 do 10 godina starosti pokazuje kako je većina ispitivane djece konzumirala voće (85%), povrće (98%) i mlijeko (89%).

Djeca u prosjeku dnevno konzumiraju dvije porcije voća. Razlike u konzumaciji voća između dječaka i djevojčica nisu značajne. Najčešće konzumirano voće su jabuke i banane, a slijede ih mandarine, jagode i naranče. Tropsko voće (mango, avokado i ananas) i bobičasto voće (brusnica, aronija, ribiz, kupina) najmanje su popularni među djecom.

Prosječna dnevna konzumacija povrća je manja od jedne porcije. Dječaci povrće konzumiraju u nešto većim porcijama nego djevojčice. Najčešće konzumirano povrće su mrkve, rajčice, zelena salata i paprika, dok su crveni kupus, rikola, koraba, šparoge, raštika i matovilac najmanje konzumirani od strane djece.

Djeca u prosjeku unose jednu šalicu mlijeka dnevno. Dječaci konzumiraju mlijeko u nešto većim porcijama od djevojčica. Najčešće konzumirano mlijeko je kravlje mlijeko (poluobrano, punomasno, pa zatim visoke te niske masnoće). Čokoladno mlijeko je najpopularnije među mliječnim napitcima s okusom s prosječnom konzumacijom oko pola šalice dnevno.

4.2. Potrebe koje treba zadovoljiti provedbom Nacionalne strategije te rangiranje potreba prema prioritetima

Rezultati gore navedenih izvješća, kao i Završnog izvješća o provedbi Nacionalne strategije u razdoblju 2017. do 2022. ukazuju na sljedeće prioritete i potrebe Nacionalne strategije za razdoblje od 2023. do 2029.:

1. Podizanje razine svijesti i znanja učenika/djece o pravilnoj prehrani, zdravom načinu života i važnosti tjelovježbe;

2. Povećanje udjela potrošnje voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u prehrani učenika/djece za najmanje 10%;
3. Sudjelovanje najmanje 50 % učenika/djece od ukupnog broja djece u ciljanoj skupini po školskoj godini u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda;
4. Sudjelovanje najmanje 50 % odgojno-obrazovnih ustanova od ukupnog broja istih u ciljanoj skupini po školskoj godini u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda i mjeri Prateće obrazovne mjere;
5. Uključivanje svih odgojno-obrazovnih ustanova koje u tekućoj školskoj godini provedbe Nacionalne strategije sudjeluju u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda u sudjelovanje u barem jednoj aktivnosti koja se provodi u okviru mjere Prateće obrazovne mjere.

4.3. Ciljana skupina

S obzirom da potrošnja voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda pada s porastom dobi učenika te da je u ovoj razvojnoj fazi moguće oblikovati prehrambene navike djece s ciljem trajnog povećanja udjela voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u njihovoj prehrani, kako bi se spriječila rana debljina i druge bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom i smanjio unos hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli ciljana skupina učenika među kojom će se provoditi Nacionalna strategija su učenici osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske u Shemi voća i povrća te osnovnih škola na području Republike Hrvatske u Shemi mlijeka.

4.4. Opći i specifični ciljevi i pokazatelji uspješnosti postizanja istih

Tablica 1. Ciljevi i pokazatelji uspješnosti

OPĆI CILJ	Pokazatelj uspješnosti postizanja općeg cilja (pokazatelj učinka)	SPECIFIČNI CILJEVI	Pokazatelji uspješnosti postizanja specifičnih ciljeva (pokazatelji rezultata)	Izlazni pokazatelji (pokazatelji ishoda)
Podizanje razine svijesti učenika/djece o pravilnoj prehrani, zdravom načinu života i važnosti tjelovježbe, a u cilju podizanja općeg zdravstvenog statusa djece i prevencije debljine	Podizanje razine svijesti učenika/djece o pravilnoj prehrani, zdravom načinu života i važnosti tjelovježbe, a u cilju podizanja općeg zdravstvenog statusa djece i prevencije debljine za najmanje 10 %	Povećanje unosa svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda te smanjenje unosa hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli u svakodnevnoj prehrani učenika	Povećanje udjela potrošnje voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u prehrani učenika za najmanje 10 % Sudjelovanje najmanje 50 % učenika/djece od ukupnog broja djece u ciljanoj skupini po školskoj godini u mjeri Distribucija i/ili	Broj učenika/djece od ukupnog broja djece u ciljanoj skupini po školskoj godini koja sudjeluju u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda

			isporuka proizvoda	
		Podizanje razine znanja učenika/djece o zdravim prehrambenim navikama, smanjenju otpada od hrane, ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji i važnosti kratkih lanaca opskrbe.	Sudjelovanje najmanje 50 % odgojno-obrazovnih ustanova od ukupnog broja istih u ciljanoj skupini po školskoj godini u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda i mjeri Prateće obrazovne mjere	Broj odgojno-obrazovnih ustanova od ukupnog broja istih u ciljanoj skupini po školskoj godini koje sudjeluju u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda i mjeri Prateće obrazovne mjere
			Uključivanje svih odgojno-obrazovnih ustanova koje u tekućoj školskoj godini provedbe Nacionalne strategije sudjeluju u mjeri Distribucija i/ili isporuka proizvoda u sudjelovanje u barem jednoj aktivnosti koja se provodi u okviru mjere Prateće obrazovne mjere	Broj odgojno-obrazovnih ustanova koje u tekućoj školskoj godini provedbe Nacionalne strategije sudjeluju u barem jednoj aktivnosti koja se provodi u okviru mjere Prateće obrazovne mjere

5. MJERE

U okviru Nacionalne strategije provode se sljedeće mjere:

- Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda,
- Prateće obrazovne mjere,
- Promocija,
- Praćenje i ocjenjivanje.

5.1. Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda

Provedbom mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda promiču se zdrave prehrabene navike djece čime se nastoji spriječiti povećana učestalost dječje pretilosti koja je prouzročena lošim potrošačkim navikama usmjerenima na prerađenu hranu koja često sadržava velike količine dodanog šećera, soli, masti ili aditiva. Također, provedba ove mjere usmjerena je i prema jačanju svijesti o potrebi konzumiranja svježih hrane (voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda) i potrošnji proizvoda lokalnog podrijetla.

Predviđena učestalost dostave voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda namijenjenog konzumaciji u okviru mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u odgojno-obrazovne ustanove kreće se u sljedećim intervalima: najmanje jednom, a najviše pet puta tjedno u nastavne dane, u rasponu od najmanje 12 do najviše 24 tjedna tijekom školske godine.

5.2. Prateće obrazovne mjere

Aktivnosti koje se provode unutar ove mjere obrazovnog su karaktera, a njima se neizravno podupire distribucija voća i povrća i/ili mlijeka i mliječnih proizvoda u školama. Sustavnom provedbom ove mjere nastoji se pridonijeti:

- edukaciji djece o prepoznavanju i razlikovanju sorata voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda prema izgledu, kakvoći i okusu, ukazujući na njihove nutritivne i zdravstvene vrijednosti ;
- podizanju razine svijesti o važnosti potrošnje voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda kao nutritivno izuzetno vrijednih namirnica;
- sprečavanju rasipanja hrane te promjeni prehrabnenih navika sa stajališta očuvanja zdravlja i kontrole unosa masti, šećera i soli u organizam;
- povezivanju djece s poljoprivredom te poticanju očuvanja prirodne i kulturne baštine vlastitog zavičaja.

U okviru ove mjere provodi se jedna ili više podmjera/aktivnosti:

- Satovi kušanja voća i povrća i/ili mlijeka i mliječnih proizvoda;
- Sjetva, sadnja i održavanje školskih vrtova;
- Posjet poljoprivrednim gospodarstvima (PG), koji se bave proizvodnjom voća i povrća i/ili proizvodnjom mlijeka i mliječnih proizvoda;
- Održavanje tečajeva, radionica i predavanja sa svrhom edukacija djece u poljoprivredi, zdravim prehrabnenim navikama, lokalnim lancima hrane i ekološkoj proizvodnji, održivoj proizvodnji i sprječavanju rasipanja hrane.

U okviru aktivnosti Satovi kušanja voća i povrća i/ili mlijeka i mliječnih proizvoda i aktivnosti Održavanje tečajeva, radionica i predavanja sa svrhom edukacija djece u poljoprivredi, zdravim prehrabnenim navikama, kratkim lancima opskrbe, održivoj proizvodnji i sprječavanju rasipanja hrane prednost se daje temama iz područja ekološke proizvodnje i proizvoda iste.

5.3. Promocija

U okviru ove mjere provode se aktivnosti usmjerene na promicanje svijesti o značaju provedbe programa, povećanja vidljivosti programa i upoznavanja šire javnosti sa ciljevima Školske sheme. Podrazumijevaju aktivnosti promotivno-informativne kampanje pomoću radiodifuzije, sredstava elektroničke komunikacije, tiska i sličnih sredstava informiranja.

Škole koje sudjeluju u programu u školskim prostorijama ili na drugim relevantnim mjestima, svoju uključenost u program i činjenicu da ga subvencionira Unija predstavljaju javnosti. U tu se svrhu mogu koristiti svi primjereni promidžbeni alati koji mogu uključivati plakate, specijalizirane internetske stranice, informativne grafičke materijale te informacije i kampanje za podizanje svijesti.

5.4. Praćenje i ocjenjivanje programa

U okviru ove mjere provode se aktivnosti praćenja provedbe, vrednovanja postignutih rezultata i ocjenjivanja utjecaja Školske sheme na prehrambene navike i zdravlje školske djece. Mjerom se provjerava djelotvornost i učinkovitost provedbe programa u školama pri čemu se posebna pozornost posvećuje promjenama i prihvaćanju zdravih prehrambenih navika.

6. PRIHVATLJIVI PROIZVODI

6.1. Kriteriji za odabir proizvoda koji se distribuiraju u okviru Školske sheme

Proizvodi koji se distribuiraju u okviru Školske sheme odabrani su na temelju sljedećih kriterija i zahtjeva:

- zdravstvena i nutritivna vrijednost proizvoda;
- lokalno i područno (regionalno) podrijetlo proizvoda s obzirom na mjesto proizvodnje;
- proizvod potječe iz kratkog lanca opskrbe što podrazumijeva najviše jednog posrednika između proizvođača i potrošača (učenici i/ili štíćenici);
- svježina proizvoda (**za voće i povrće** u skladu s općim i posebnim standardima utvrđenim Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 157, 15.6.2011.) kako je zadnji put izmijenjena provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2020/2102 od 15. prosinca 2020. o odobravanju kontrola usklađenosti s tržišnim standardima za voće i povrće koje provodi Ujedinjena Kraljevina i o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 425, 16.12.2020.); **za mlijeko i mliječne proizvode** u skladu s Prilogom III., Odjeljkom IX., Poglavljem I., odsjekom II. i III. te Poglavljem II., Odsjekom I. Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004.) kako je zadnji put izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1662/2006 od 6. studenoga 2006. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L, 320/1; 06.11.2006.);
- raspoloživost proizvoda tijekom godine (sezonalnost)
- raznovrsnost.

Proizvodi distribuirani u okviru Nacionalne strategije ne sadrže dodatne tvari navedene u članku 23. stavku 6. podstavcima (a) do (e) Uredbe (EU) br. 1308/2013.

Tablica 2. Lista prihvatljivih proizvoda

Tarifna oznaka	Proizvod	Mjera
2009	voćni sok i povrtni sok	

0704	korabica	Distribucija i/ili isporuka i Prateće obrazovne mjere
0706	rotkvica	
0804 20 10	smokve, svježe	
0805 20	mandarina	
0806 10 10	stolno grožđe	
0808	jabuka	
0808	kruška	
0809	šljiva	
0809	breskva	
0809	nektarina	
0809	trešnja	
0810 10 00	jagoda	
0810 20	malina, kupina	
0810 40	borovnica	
0702 00 00	rajčica	
0706	mrkva	
0401	mlijeko toplinski obrađeno postupkom pasterizacije* i	
	mlijeko toplinski obrađeno postupkom sterilizacije**	
0403 10 11 do 0403 10 39 0403 9011 11 do 0403 90 69	mlačenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir i drugo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i vrhnje bez dodanih aroma, voća, orašastih plodova ili kakaa***	
2001 90 65	masline (pripremljene ili konzervirane u octu ili octenoj kiselini)	
0409 00 00	prirodni med	
0802	orašasti plodovi (badem, lješnjak, orah), suhi, oljušteni	

* konzumno mlijeko u skladu s Prilogom VII. Dijelom IV. odsjekom III. Točkom 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013, osim konzumnog mlijeka iz podtočke a) (sirovo mlijeko)

** konzumno mlijeko u skladu s Prilogom VII. Dijelom IV. odsjekom III. Točkom 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013, osim konzumnog mlijeka iz podtočke a) (sirovo mlijeko), pretpakirano isključivo u pakovini volumena 0,2 L. *** svi fermentirani proizvodi osim proizvoda iz Priloga V Uredbe (EU) br. 1308/2013 **** mlijeko i mliječni proizvodi moraju biti pretpakirani u

skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011.).

6.2. Prednost pri distribuciji i/ili isporuci proizvoda

U skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1308/2013, prednost, u smislu ukupnog iznosa financijskih sredstava namijenjenog za distribuciju i/ili isporuku prihvatljivih proizvoda, se daje svježem voću i povrću u odnosu na voćne/povrtne sokove te mlijeku u odnosu na mliječne proizvode, na način da svježe voće i povrće i mlijeko moraju biti zastupljeni u distribuciji i/ili isporuci najmanje 60%.

6.3. Preporučena dnevna količina prihvatljivog proizvoda po učeniku

Preporučena dnevna količina prihvatljivog proizvoda po učeniku iznosi:

- **u okviru mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda:**
  - od 100 do 200 g voća ili povrća;
  - 0,2 l voćnog/povrtnog soka;
  - 0,2 l mlijeka;
  - od 150 do 200 g mliječnog proizvoda.

- **u okviru pratećih obrazovnih mjera:**
  - masline stolne, 20 g;
  - orašasti plodovi, 15 g;
  - prirodni med, 20 g.

7. ODABIR I ODOBRAVANJE PODNOSITELJA ZAHTJEVA ZA POTPORU

Odabir podnositelja zahtjeva za mjeru Prateće obrazovne mjere, mjeru Promocija i mjeru Praćenje i ocjenjivanje provodi Ministarstvo poljoprivrede, odgovarajućim postupkom javne nabave, u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 120/16 i 114/22).

Radi specifičnih zahtjeva provoditelja mjere Praćenje i ocjenjivanje (podnositelja zahtjeva za potporu za mjeru Praćenje i ocjenjivanje) odabir istoga Ministarstvo poljoprivrede provodi uz stručnu podršku Ministarstva zdravstva.

Podnositelji zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda su javna tijela (jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave), tzv. osnivači odgojno-obrazovnih ustanova.

Uzimajući u obzir karakter podnositelja zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda (javna tijela), kao i potrebu uključivanja što većeg broja djece/učenika u sudjelovanje u Školskoj shemi, Agencija za plaćanja objavljuje Javni poziv za iskaz interesa za sudjelovanje osnivača odgojno-obrazovnih ustanova na koji svi zainteresirani osnivači odgojno-obrazovnih ustanova mogu prijaviti odgojno-obrazovne ustanove pod svojom administrativnom nadležnošću. Agencija za plaćanja pojedinačnom odlukom odobrava svakog podnositelja zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda.

8. ODABIR DOBAVLJAČA PRIHVATLJIVIH PROIZVODA

Postupak odobravanja i vrednovanja dobavljača voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda uvažava načela transparentnosti, nediskriminacije i javnosti.

Agencija za plaćanja provodi *Javni poziv za iskaz interesa dobavljača za sudjelovanje u Školskoj shemi* te u okviru istoga, u postupku utvrđivanja ispunjenosti zahtjeva za sudjelovanje (administrativne kontrole dostavljene dokumentacije), obavještava dobavljače prihvatljivih proizvoda o prihvatljivosti za sudjelovanje u Školskoj shemi.

Agencija za plaćanja provodi i postupak vrednovanja prethodno odobrenih dobavljača u skladu s Kriterijima za vrednovanje dobavljača voća i povrća (*Tablica 3.*) te Kriterijima za vrednovanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda (*Tablica 4.*).

Nakon provedenih postupaka odobrenja i vrednovanja Agencija za plaćanja na svojim mrežnim stranicama objavljuje *Popis odobrenih i vrednovanih dobavljača voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda*.

Prilikom izrade Popisa odobrenih i vrednovanih dobavljača voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i njihovog poretka na istom, Agencija za plaćanja u obzir uzima najviši broj bodova po pojedinom dobavljaču.

Popis odobrenih i vrednovanih dobavljača temelji se na administrativnoj razini regije (regionalne samouprave) te sadrži popis svih odobrenih dobavljača po pojedinoj županiji.

Popis odobrenih i vrednovanih dobavljača voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda Agencija za plaćanja ažurira jedanput mjesečno.

8.1. Popis općih zahtjeva za odobravanje dobavljača voća i povrća

U svrhu odobrenja dobavljači moraju udovoljavati sljedećim općim zahtjevima:

- biti upisani u Upisnik trgovaca voćem i povrćem (obvezno za sve dobavljače voća i povrća) pri Ministarstvu poljoprivrede;
- biti upisani u Upisnik poljoprivrednika (za poljoprivredna gospodarstva);
- biti upisani u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji (za poljoprivredna gospodarstva koja se bave ekološkom proizvodnjom) pri Agenciji za plaćanja
- biti upisani u Upisnik OPG-ova i registrirani za dopunsku djelatnost (za poljoprivredna gospodarstva koja se bave proizvodnjom prehrambenih proizvoda iz članka 12. stavka 2. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava („Narodne novine“, broj 62/19) pri Agenciji za plaćanja;
- biti upisani u Upisnik proizvođačkih organizacija pri Ministarstvu poljoprivrede (za proizvođačke organizacije),
- biti upisani u Evidenciju braniteljskih socijalno-radnih zadruga pri Ministarstvu branitelja (za Braniteljsko-socijalne zadruge).

8.2. Vrednovanje dobavljača voća i povrća

Vrednovanje dobavljača voća i povrća provodi se na temelju kriterija navedenih u tablici 3.

Tablica 3. Kriteriji za vrednovanje dobavljača voća i povrća

1.	Kontinuitet i održivost isporuke
----	----------------------------------

	Organizacijski oblik poslovnog subjekta / Način poslovanja
1.1	Proizvođač/ proizvođačka organizacija/ zadruga
1.2	Proizvođač/otkupljivač
1.3	Otkupljivač
1.4	Trgovac u maloprodaji
	Skladištenje proizvoda
1.5	Skladištenje proizvoda u objektima sa sustavima za održavanje kvalitete i svježine
1.6	Skladištenje proizvoda u objektima bez sustava za održavanje kvalitete i svježine
	Dostavni kapaciteti/raspolaganje (bodovi se mogu zbrajati)
1.7	Više vozila za dostavu
	Jedno vozilo za dostavu
1.8	Vozilo/a posjeduje rashladni uređaj za održavanje kvalitete i svježine
	Raspoložive vrste proizvoda
1.9	> 5 proizvoda
1.10	4-5 proizvoda
1.11	1-3 proizvoda
	Oblik dostave proizvoda
1.12	Pretpakiranje/zapakirano
1.13	Rasuto stanje (nepakirano)
	Priprema proizvoda za distribuciju
1.14	Proizvod se priprema za distribuciju: – za svježe voće i povrće: čišćenje i pranje, rezanje, ljuštenje, podrezivanje – za prerađevine: cijedenje/sok
2.	Geografska pokrivenost područja dostave
2.1	Jedna županija

2.2	Više županija
3.	Ekološka proizvodnja i dobra okolišna praksa (bodovi se mogu zbrajati)
3.1	Ekološki proizvođač
3.2	Nije ekološki proizvođač, ali dostavlja proizvode iz ekološke proizvodnje
3.3	Korisnik jedne ili više intervencija iz Strateškog plana ZPP-a 2023. – 2027.: 70.01., 70.02., 70.03., 70.04., 70.07., 70.08.
4.	Poštivanje načela jednakih mogućnosti
4.1	Zapošljava osobe s invaliditetom ili umanjenom radnom sposobnošću
5.	Uključenost u i/ili implementacija sustava kvalitete hrane
5.1	Implementacija europskih ili nacionalnih oznaka kvalitete
6.	Broj godina sudjelovanja u Školskoj shemi (od šk. god. 2013/2014)
6.1	Osam i više
6.2	Sedam
6.3	Šest
6.4	Pet
6.5	Četiri
6.6	Tri
6.7	Dva
6.8	Jedan

Način provjere navedenih kriterija i odgovarajući dokazi o ispunjavanju propisat će se podzakonskim provedbenim aktom u skladu sa Zakonom o poljoprivredi.

8.3. Popis općih zahtjeva za odobravanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda

U svrhu odobrenja dobavljači moraju udovoljavati sljedećim općim zahtjevima:

- biti upisani u Upisnik odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla (obvezno za sve dobavljače mlijeka i mliječnih proizvoda) pri Ministarstvu poljoprivrede;
- biti upisani u Upisnik proizvođačkih organizacija (za proizvođačke organizacije) pri Ministarstvu poljoprivrede.

8.4. Vrednovanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda

Vrednovanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda provodi se na temelju kriterija navedenih u tablici 4.

Tablica 4. Kriteriji za vrednovanje dobavljača mlijeka i mliječnih proizvoda

1.	Kontinuitet i održivost isporuke
	Organizacijski oblik poslovnog subjekta / Način poslovanja
1.1	Proizvođačka organizacija (stavlja proizvod na tržište)
1.2	Otkupljivač/prerađivač (mljekara)
1.3	Trgovac u maloprodaji
	Dostavni kapaciteti/raspolaganje
1.4	Više vozila za dostavu
1.5	Jedno vozilo za dostavu
	Raspoložive vrste proizvoda
1.6	> 5 proizvoda
1.7	4-5 proizvoda
1.8	1-3 proizvoda
	Oblik dostave mlijeka
1.9	Pasterizirano (u ambalaži 1,0L)
1.10	Sterilizirano (u ambalaži 0,2L)
1.11	Pasterizirano (u ambalaži 1,0L) i sterilizirano (u ambalaži 0,2L)
2.	Geografska pokrivenost područja dostave
2.1	Jedna županija

2.2	Više županija
3.	Ekološka proizvodnja i dobra okolišna praksa (bodovi se mogu zbrajati)
3.1	Ekološki proizvođač
3.2	Nije ekološki proizvođač, ali dostavlja proizvode iz ekološke proizvodnje
3.3	Korisnik intervencije iz Strateškog plana ZPP-a 2023. – 2027.: 70.06.01
4.	Poštivanje načela jednakih mogućnosti
4.1	Zapošljava osobe s invaliditetom ili umanjenom radnom sposobnošću
5.	Uključenost u i/ili implementacija sustava kvalitete hrane
5.1	Implementacija europskih ili nacionalnih oznaka kvalitete

Način provjere navedenih kriterija i odgovarajući dokazi o ispunjavanju propisat će se podzakonskim provedbenim aktom u skladu sa Zakonom o poljoprivredi.

Svi dobavljači navedeni na Popisu odobrenih i vrednovanih dobavljača dužni su poštivati sljedeće zahtjeve:

- jamčiti održivost i kontinuitet isporuke proizvoda prihvatljivog za isporuku,
- poštivati pravila o općim i posebnim tržišnim standardima za voće i povrće utvrđenim Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 543/2011;
- poštivati pravila o higijenskim i tržišnim standardima za mlijeko i mliječne proizvode koje distribuira, a koji su navedeni u Tablici 2. i Poglavlju *Kriteriji za odabir proizvoda koji se distribuiraju u okviru Školske sheme*;
- uvažavati načela kratkog lanca opskrbe proizvoda koji distribuira;
- uvažavati pravila sljedivosti proizvoda koji distribuira;
- poštivati načela dobre okolišne prakse.

U slučaju da se odobreni i vrednovani dobavljač ne pridržava jednog od navedenih zahtjeva, kao i odredbi Ugovora o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima iz točke 9.2. Nacionalne strategije, isti može biti sankcioniran i/ili isključen iz sudjelovanja u Školskoj shemi. Detaljnije odredbe o sankcioniranju i/ili isključivanju odobrenog i/ili vrednovanog dobavljača iz sudjelovanja u Školskoj shemi propisat će se podzakonskim provedbenim aktom u skladu sa Zakonom o poljoprivredi.

8.5. Završni odabir dobavljača

Završni odabir dobavljača provodi odgojno-obrazovna ustanova ocjenjivanjem svih odobrenih dobavljača u županiji u kojoj se ista nalazi, služeći se obrascem *Kontrolna lista dobavljača*. odgojno-obrazovna ustanova odabrat će onog dobavljača koji ostvaruje najveći broj bodova za

određeni proizvod i s istim potpisati *Ugovor o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima*.

9. UGOVORNI ODNOSI

Radi osiguravanja kontinuiteta provedbe Nacionalne strategije sklapaju se sljedeći ugovori:

- Ugovor između osnivača odgojno-obrazovnih ustanova i odgojno-obrazovnih ustanova;
- Ugovor o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima.

9.1. Ugovor između osnivača odgojno-obrazovnih ustanova i odgojno-obrazovnih ustanova

Osnivači odgojno-obrazovnih ustanova potpisuju ugovore s odgojno-obrazovnim ustanovama. Ugovorima se definiraju prava i obveze osnivača odgojno-obrazovne ustanove i odgojno-obrazovne ustanove, a najmanje način i uvjeti dostave evidencija i dokaza o isporučenim proizvodima koje odgojno-obrazovna ustanova vodi.

9.2. Ugovor o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima

Dobavljač koji je ostvario najveći broj bodova u okviru završnog odabira dobavljača i odgojno-obrazovna ustanova sklapaju *Ugovor o opskrbi odgojno-obrazovne ustanove prihvatljivim proizvodima*. Ugovor se sklapa na najmanje jedan, dva ili najdulje tri mjeseca. Ugovorom su definirani prava i obveze škola i dobavljača i sankcije za nepoštivanje ugovornih odnosa, a najmanje sljedeće: strane koje sklapaju ugovor, proizvodi koji se dostavljaju, razdoblje isporuke istih, cijena proizvoda i dinamika dostave proizvoda. Predložak ugovora objavljuje se na mrežnim stranicama Agencije za plaćanja i njime su se dužne koristiti sve odgojno-obrazovne ustanove i odobreni i vrednovani dobavljači.

10. UTVRĐIVANJE NAJVIŠE PRIHVATLJIVE CIJENE PRIHVATLJIVIH PROIZVODA

Sa svrhom zaštite financijskih interesa Europske unije i racionalizacije utroška financijskih sredstava određuje se načelo *Najviše prihvatljive cijene* svakog pojedinog proizvoda koji se distribuira u okviru Školske sheme. *Najviša prihvatljiva cijena* izračunava se za jednogodišnje razdoblje provedbe Školske sheme (od listopada do lipnja), prije njegovog početka i iskazuje se na godišnjoj razini (vrijedi samo za jednu školsku godinu) te se javno objavljuje na mrežnim stranicama Agencije za plaćanja.

Međutim, u uvjetima iznenadnog i značajnog porasta cijena proizvoda navedenih u Listi prihvatljivih proizvoda gore navedeni način određivanja i izračuna Najviše prihvatljive cijene proizvoda može se izmijeniti. Odluku o načinu izračuna najviše prihvatljive cijene donosi ministar poljoprivrede.

11. VIŠA SILA

Višom silom smatra se nastupanje svake izvanredne okolnosti koju nije bilo moguće predvidjeti, niti je mogla biti spriječena, izbjegnuta ili otklonjena, a koja je onemogućila normalan tijek provedbe mjera i aktivnosti u okviru Školske sheme. Proglašenje stanja *Više sile*, njegovo trajanje i upute za postupanje i provedbu Školske sheme za vrijeme trajanja, na temelju mišljenja i prijedloga Povjerenstva za izradu Nacionalne strategije za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda za razdoblje od 2023. do 2029. Odlukom propisuje ministar poljoprivrede.

12. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

12.1. Proračun za provedbu Nacionalne strategije

Proračun za provedbu Nacionalne strategije izračunava se na temelju članka 23a. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 i odnosi se na okvirna dodijeljena sredstva Republici Hrvatskoj iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi, navedena u Prilogu I. Uredbe Vijeća (EU) 2016/795 od 11. travnja 2016. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1370/2013 o utvrđivanju mjera za određivanje određenih potpora i subvencija vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda (SL L 135, 24.5.2016.), a u skladu s člankom 5. stavkom 4. Uredba Vijeća (EU) br. 1370/2013 od 16. prosinca 2013. o utvrđivanju mjera za određivanje određenih potpora i subvencija vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda (SL L 346, 20.12.2013.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) 2018/1554 od 15. listopada 2018. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1370/2013 u pogledu količinskog ograničenja za otkup obranog mlijeka u prahu (SL L 261, 18.10.2018.) i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2023/106 od 11. siječnja 2023. o utvrđivanju okvirnih dodijeljenih sredstava za potporu Unije državama članicama za voće i povrće u školama i za mlijeko u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2023. do 31. srpnja 2029.

Proračun za provedbu Nacionalne strategije u Republici Hrvatskoj sastoji se od dva dijela:

- **12.1.1. potpora Europske unije** (*Tablica 5.*) (Europski fond za jamstva u poljoprivredi) kojom se financira provedba mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;
- **12.1.2. nacionalna potpora** (*Tablica 6.*), (Državni proračun Republike Hrvatske) koja podrazumijeva:
  - **12.1.2.1.** financijska sredstva koja se dodjeljuju podnositeljima zahtjeva za potporu za mjeru Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda za potrebe pokrivanja troškova poreza na dodanu vrijednost za kupljeno/isporučeno voće i povrće te mlijeko i mliječne proizvode na temelju Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine”, br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14, 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22 i 113/22.);
  - **12.1.2.2.** financijska sredstva kojima se financira provedba tri mjere:
    - Prateće obrazovne mjere,
    - Promocija,
    - Praćenje i ocjenjivanje.

Tablica 5. Potpora Europske unije

MJERE	POTPORA EUROPSKE UNIJE (EFJP)	
	ŠKOLSKO VOĆE I POVRĆE	ŠKOLSKO MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI
Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda	1.278.964,00	610.533,00
Prateće obrazovne mjere	-	-
Praćenje i ocjenjivanje	-	-

Promocija/promidžba	-	-
Ukupno	1.278.964,00	610.533,00
SVEUKUPNO	11.336.982,00 = 6 x (1.278.964,00 + 610.533,00)	

Tablica 6. Nacionalna potpora (Državni proračun Republike Hrvatske)

MJERE		PRIHVATLJIVI TROŠAK	NACIONALNA POTPORA (DP RH)	
			ŠKOLSKO VOĆE I POVRĆE	ŠKOLSKO MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI
12.1.2.1.	Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda	Trošak PDV-a	200.000,00	100.000,00
12.1.2.2.	Prateće obrazovne mjere	Provedba mjere uključujući i trošak PDV-a	62.500,00	62.500,00
	Promocija	Provedba mjere uključujući i trošak PDV-a	12.500,00	12.500,00
	Praćenje i ocjenjivanje	Provedba mjere uključujući i trošak PDV-a	12.500,00	12.500,00
Ukupno			287.500,00	187.500,00
			475.000,00	
SVEUKUPNO			2.850.000,00 (6 x 475.000,00)	

Tablica 7. Ukupan iznos financijskih sredstava za provedbu Nacionalne strategije u šestogodišnjem programskom razdoblju (2023./2024. – 2028./2029.)

IZVOR	IZNOS (EUR)
Potpora Europske unije (EFJP)	11.336.982,00

Nacionalna potpora (DP RH)	2.850.000,00
UKUPNO	14.186.982,00

12.2. Predujam

Na temelju članka 44. stavka 3. b Uredbe (EU) br. 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (SL 435; 6.12.2021.), kako je posljednji puta izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/1408 od 16. lipnja 2022. o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu plaćanja predujmova za određene intervencije i mjere potpore predviđene uredbama (EU) 2021/2115 i (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 216/2; 19.08.2022.) Agencija za plaćanja može osnivačima odgojno-obrazovnih ustanova platiti predujam za:

- provedbu mjere Distribucija i/ili isporuka voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda, iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (12.1.1.) i Državnog proračuna Republike Hrvatske (12.1.2.1.);
- provedbu mjere Prateće obrazovne mjere, iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (12.1.2.2.).

Detaljniji uvjeti za dodjelu predujma propisat će se podzakonskim provedbenim aktom u skladu sa Zakonom o poljoprivredi.